

Arboplaats
mensenwerk

Waarom VIB's in de huidige opzet averechts werken.

9 april 2025

Huib Arts

Motie Kisteman over gevaarlijke stoffen

- Wie kent de motie?
- Wat vind je er van?
- Reactie FNV:

...In plaats daarvan wordt er geklaagd dat ze bij moeten houden wat er in de door hen gebruikte producten zit. In oplossingen wordt niet gedacht, terwijl die er wel zijn. Allereerst vervanging, door een minder gevaarlijk product te gebruiken waarvoor geen registratieplicht geldt....

MOTIE VAN HET LID KISTEMAN C.S.

Voorgesteld 6 november 2024

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat de NLA kleine werkgevers als schilders en kappers verplicht tot uitgebreide chemische rapportages en analyses van componenten van gevaarlijke stoffen in bijvoorbeeld verf en kleurstoffen;

constaterende dat dit een onwerkbare nationale kop is;

constaterende dat de Europese REACH-verordening veiligheidsbladen voorschrijft aan producenten van gevaarlijke stoffen, die informatie bevatten over hantering, opslag en noodmaatregelen bij een ongeval;

overwegende dat in heel de EU arbeidsinspecties de toepassing van deze veiligheidsbladen toereikend vinden voor sectoren die werken met producten met gevaarlijke stoffen;

verzoekt de regering om te komen tot een voor het mkb werkbaar wijze van werken met gevaarlijke stoffen en daarbij ervaringen vanuit de toezichtspraktijk, ook in andere EU-lidstaten, mee te nemen, en de Kamer hierover te informeren,

en gaat over tot de orde van de dag.

Kisteman
Flach
Vermeer

Problemen bij de aanpak van GS

Algemeen en bij ons

- ▶ **Waar gaat het fout?**

Welke problemen zijn er?

Gevaarlijke stoffen zijn voor een schilder een lastig onderwerp omdat:

- ▶ Een schilder met 7 man in dienst 'geen administratiekantoor' is.
- ▶ Een klein deel van de schilders nog nota's met de hand maakt, maar heel goede vaklieden zijn.
- ▶ Men onbekend is met de verplichting om alle VIB's te verzamelen.
- ▶ Niet alle leveranciers 'meewerken' aan het aanleveren van VIB's: officieel verplicht, in de praktijk moet je als schilder daar vaak veel werk van maken.
- ▶ En als je het VIB dan hebt....

De eerste onduidelijkheden....

- ▶ Wie dit als 'schilder' snapt mag het zeggen...
- ▶ Als elke schilder dit zou snappen is het tekort aan arbeidshygiënisten snel opgelost.

RUBRIEK 3: Samenstelling en informatie over de bestanddelen

3.2 Mengsels : Mengsel

Product- / ingrediëntennaam	Identificatiemogelijkheden	% naar gewicht	Classificatie Verordening (EG) nr. 1272/2008 [CLP]	Nota (s)	Type
xyleen	REACH #: 01-2119488216-32 EG: 215-535-7 CAS-nummer: 1330-20-7 Index: 601-022-00-9	≥25 - ≤40	Flam. Liq. 3, H226 Acute Tox. 4, H312 Acute Tox. 4, H332 Skin Irrit. 2, H315 Eye Irrit. 2, H319 STOT SE 3, H335 Asp. Tox. 1, H304	C	[1] [2]
solvent-nafta (aardolie), licht aromatisch	REACH #: 01-2119455851-35 EG: 265-199-0 CAS-nummer: 64742-95-6 Index: 649-356-00-4	≥25 - ≤50	Flam. Liq. 3, H226 STOT SE 3, H335 STOT SE 3, H336 Asp. Tox. 1, H304 Aquatic Chronic 2, H411 EUH066	P	[1] [2]
butaan-1-ol	REACH #: 01-2119484630-38 EG: 200-751-6 CAS-nummer: 71-36-3 Index: 603-004-00-6	≥10 - ≤25	Flam. Liq. 3, H226 Acute Tox. 4, H302 Skin Irrit. 2, H315 Eye Dam. 1, H318 STOT SE 3, H335 STOT SE 3, H336	6	[1]
ethylbenzeen	REACH #: 01-2119489370-35 EG: 202-849-4 CAS-nummer: 100-41-4	≤10	Flam. Liq. 2, H225 Acute Tox. 4, H332 Skin Irrit. 2, H315 Eye Irrit. 2, H319 STOT SE 3, H335 STOT RE 2, H373 (gehoororganen) Asp. Tox. 1, H304 Zie Rubriek 16 voor de volledige tekst van de H-zinnen die hierboven staan vermeld.	-	[1] [2]

Er zijn geen additionele ingrediënten aanwezig die, voor zover op dit moment aan leverancier bekend is en in de van toepassing zijnde concentraties, geclassificeerd zijn als schadelijk voor de gezondheid of voor het milieu, PBT of zPzB of een werkplaats blootstellingslimiet zijn toegewezen en op grond daarvan in deze sectie moeten worden vermeld.

En nu het ‘grootste probleem’

NLA eist niet alleen dat je een grenswaarde en een blootstelling bepaalt per **product** maar op **componentenniveau!**

Voorbeeld:

- ▶ Stel dat een verf 10 componenten heeft.
- ▶ Een schildersbedrijf heeft 100 producten met een VIB
- ▶ Een verf wordt binnen en buiten gebruikt dus twee toepassingen.

Dit betekent:

- ⇒ De schilder moet voor 1000 (!) componenten een grenswaarde bepalen.
- ⇒ De schilder moet voor 2000 toepassingen een blootstelling schatten.

Dit kun je in redelijkheid toch niet van een schilder vragen?

Alleen in Den Haag en bij de NLA denken ze dat dit een goed plan is.

- ⇒ Misschien is dit wel het allerbeste voorbeeld dat voldoen aan de Arbowet ‘onhaalbaar is’.
- ⇒ Het is om moedeloos van te worden. Zeker als je als schilder ‘het goed wilt doen’.
- ⇒ NB 95 % van de schilders wil er ‘alles’ aan doen dat mensen niet ziek worden door hun werk.

Arboplaats
mensenwerk

Onderzoek gevaarlijke stoffen
SUSAG/ OnderhoudNL

De sector wil helpen!

Huib Arts
2024

MDIEU onderzoek gevaarlijke stoffen SUSAG

Doel: aan kunnen leveren gevraagde informatie van NLA (op vrijwillige basis)

- Administratieve deel werken met gevaarlijke stoffen moet zo eenvoudig mogelijk.
- Op termijn: vervangen van stoffen/ producten door minder gevaarlijke producten.
- Komen tot gezond en veilige werkwijzen.

Pilot: 58 bedrijven hebben deelgenomen.

Veel VIB's verzameld: meer dan 6000. 'Gemiddeld 100 per bedrijf.

Uitkomsten SUSAG onderzoek

Indeling van producten in klassen van gevaarlijke stoffen op basis van Rubriek 2 ‘= etiket’.

Klasse indeling GS volgens S-OEB															
met	CMR	Sensibiliserend			Verdacht CMR										
Klasse	H-zinnen														
5	H334	H340	H350	H360	H372										
4	H300	H310	H314	H330	H341	H351	H370	H373				EUH071	EUH029	EUH031	EUH032
3	H301	H304	H311	H317	H318	H331	H335	H361	H362	H371		EUH070			
2	H302	H312	H315	H319	H332	H336						EUH066			
1	H303	H305	H313	H316	H320	H333									

Indeling van producten in klassen van watergedragen en oplosmiddel houdende verf.

Subcategorie (#)	Geen klasse	Klasse 1	Klasse 2	Klasse 3	Klasse 4	Klasse 5	TOTAAL
Watergedragen verf	925	0	26	0	5	1	957
Oplosmiddelhoudende verf	444	0	202	0	17	14	677
Subcategorie (%)	Geen klasse	Klasse 1	Klasse 2	Klasse 3	Klasse 4	Klasse 5	TOTAAL
Watergedragen verf	96,7	0,0	2,7	0,0	0,5	0,1	100
Oplosmiddelhoudende verf	65,6	0,0	29,8	0,0	2,5	2,1	100

- => In 66 % (!) van de ingelezen producten heeft oplosmiddel houdende verf geen H3.. zin.
- ⇒ Bij het gebruik van deze producten is er op basis van de informatie in ‘Rubriek 2’ en dus ook op ‘het etiket’ **geen enkel gezondheidseffect**, ook niet op termijn.

Voorbeeld

- ▶ Klopt dit beeld wel?
- ▶ Zijn er op component niveau zo'n grote stappen gezet dat er bijna geen oplosmiddel meer in zit?
- ▶ Gemiddeld zit er circa 15 % VOS in. Dat is zeker niet verwaarloosbaar...
- NB Voorbeeld is willekeurig!
- ▶ Bij 66 % van de VIB's zien we een vergelijkbaar beeld.

Conforms to Regulation (EC) No. 1907/2006 (REACH), Annex II, as amended by Commission Regulation (EU) 2020/878 Netherlands

SAFETY DATA SHEET

Date of issue/Date of revision : 9 February 2023 Version : 14.08

SECTION 1: Identification of the substance/mixture and of the company/undertaking

1.1 Product identifier
Product name : 2U ALLURE PRIMER

SECTION 2: Hazards identification

2.1 Classification of the substance or mixture
Product definition : Mixture
Classification according to Regulation (EC) No. 1272/2008 [CLP/GHS]
 Flam. Liq. 3, H226

The product is classified as hazardous according to Regulation (EC) 1272/2008 as amended.
 See Section 16 for the full text of the H statements declared above.
 See Section 11 for more detailed information on health effects and symptoms.

2.2 Label elements

Hazard pictograms :

Signal word : Warning
Hazard statements : Flammable liquid and vapour.

SECTION 3: Composition/information on ingredients

3.2 Mixtures : Mixture

Product/ingredient name	Identifiers	% by weight	Classification	Specific Conc. Limits, M-factors and ATEs	Type
Hydrocarbons, C9-C11, n-alkanes, isoalkanes, cyclics, <2% aromatics	REACH #: 01-2119463258-33 EC: 919-857-5 CAS: 64742-48-9	≥10 - ≤18	Flam. Liq. 3, H226 STOT SE 3, H336 Asp. Tox. 1, H304 EUH066	EUH066: C ≥ 20%	[1]
Hydrocarbons, C11-C14, n-alkanes, isoalkanes, cyclics, <2% aromatics	REACH #: 01-2119456620-43 EC: 926-141-6 CAS: 64742-47-8	≥1.0 - ≤5.0	Asp. Tox. 1, H304 EUH066	EUH066: C ≥ 20%	[1] [2]
1-methoxy-2-propanol	REACH #: 01-2119457435-35 EC: 203-539-1	≤1.9	Flam. Liq. 3, H226 STOT SE 3, H336	-	[1] [2]

Kanttekeningen op basis van REACH en CLP

Artikel 5

Inventarisatie en bestudering van de over stoffen beschikbare informatie

1. Fabrikanten, importeurs en downstreamgebruikers van een stof inventariseren de relevante beschikbare informatie om te bepalen of aan de stof een materieel, gezondheids- of milieugevaar verbonden is zoals omschreven in bijlage I, en met name de volgende informatie:
 - a) volgens de in artikel 8, lid 3, genoemde methoden gegenereerde gegevens;
 - b) epidemiologische gegevens en ervaringen over de effecten op de mens, bijvoorbeeld gegevens over beroepsmatige blootstelling en uit ongevalledatabases;
 - c) andere overeenkomstig punt 1 van bijlage XI bij Verordening (EG) nr. 1907/2006 gegenereerde informatie;
 - d) nieuwe wetenschappelijke informatie;
 - e) andere uit internationaal erkende chemische programma's verkregen informatie.

Artikel 6

Inventarisatie en bestudering van de over mengsels beschikbare informatie

1. De fabrikanten, importeurs en downstreamgebruikers van een mengsel inventariseren de relevante beschikbare informatie over het mengsel zelf of over de stoffen die het bevat, om te bepalen of aan het mengsel een materieel, gezondheids- of milieugevaar verbonden is zoals omschreven in bijlage I, en met name de volgende informatie:
 - a) volgens de in artikel 8, lid 3, genoemde methoden gegenereerde gegevens over het mengsel zelf of de stoffen die het bevat;
 - b) epidemiologische gegevens en ervaringen over de effecten op de mens van het mengsel zelf of van de stoffen die het bevat, bijvoorbeeld gegevens over beroepsmatige blootstelling en uit ongevalledatabases;
 - c) andere overeenkomstig punt 1 van bijlage XI bij Verordening (EG) nr. 1907/2006 gegenereerde informatie over het mengsel zelf of de stoffen die het bevat;

VOORLICHTING OVER DE GEVAREN VIA HET ETIKET

HOOFDSTUK 1

Inhoud van het etiket

Artikel 17

Algemene voorschriften

1. Als gevaarlijk ingedeelde stoffen en mengsels die zijn verpakt, worden van een etiket voorzien dat de volgende elementen bevat:
 - a) de naam, het adres en het telefoonnummer van de leverancier(s);
 - b) de nominale hoeveelheid van de stof of het mengsel in de aan het publiek aangeboden verpakking, tenzij die hoeveelheid elders op de verpakking wordt vermeld;
 - c) productidentificaties zoals vermeld in artikel 18;
 - d) indien toepasselijk, gevarenpictogrammen overeenkomstig artikel 19;
 - e) indien toepasselijk, signaalwoorden overeenkomstig artikel 20;
 - f) indien toepasselijk, gevarenaanduidingen overeenkomstig artikel 21;
 - g) indien toepasselijk, de toepasselijke veiligheidsaanbevelingen overeenkomstig artikel 22;
 - h) indien toepasselijk, een rubriek voor aanvullende informatie overeenkomstig artikel 25.

2. IDENTIFICATIE VAN DE GEVAREN EN AANVULLENDE INFORMATIE

Dit punt bevat de informatie die vereist is met betrekking tot de gezondheids- en fysieke gevaren van het mengsel en de passende waarschuwingen voor die gevaren, alsmede de aanvullende informatie die bij een indiening moet worden gevoegd.

2.1. Indeling van het mengsel

De indeling van het mengsel met betrekking tot de gezondheids- en fysieke gevaren (gevaarklasse, -categorie en -aanduiding) wordt aangegeven overeenkomstig de indelingsregels van bijlage I.

2.2. Etiketteringselementen

De volgende krachtens artikel 17 vereiste etiketteringselementen moeten in voorkomend geval worden aangebracht:

— gevarenpictogramcodes (bijlage V);

— signaalwoord;

— gevarenaanduidingscodes (bijlage III, met inbegrip van aanvullende gevareninformatie);

— veiligheidsaanbevelingscodes (bijlage IV).

=> VIB: je mag niet alleen rekenen. Ook wetenschappelijk onderzoek betrekken!

=> In Rubriek 2 moeten gezondheidsgevaren staan: ook effecten op termijn.

=> Op basis van Rubriek 2 komen er symbolen op het etiket te staan.

=> **Probleem:** Op basis van etiket/ VIB past 'schilder' beheersmaatregelen toe.

Nederlandse kijk op risico en wetgeving VOS

Wat is het risico?

VOS-houdende producten kunnen brandbaar zijn. Afhankelijk van de mate van brandbaarheid zijn ze ingedeeld in K0-, K1-, K2- en K3-vloeistoffen. De K0-vloeistoffen zijn vanwege hun hoge vluchtigheid het gevaarlijkst (een hoge kans op brand en explosie).

Daarnaast kunnen vluchtige organische stoffen ook gezondheidsklachten veroorzaken. Bij kortdurende blootstelling aan een hoge concentratie oplosmiddel kunnen een verdovend effect, misselijkheid, hoofdpijn, duizeligheid en hartkloppingen ontstaan. De klachten verdwijnen vaak snel na beëindiging van de werkzaamheden.

Bij langdurige blootstelling kan permanente gezondheidsschade ontstaan. Het kan leiden tot versnelde veroudering van de hersenfuncties. De laatste aandoening staat bekend als de 'schildersziekte', chronische toxische encefalopathie (CTE), organisch psychosyndroom (OPS). OPS is een ernstige aandoening van het zenuwstelsel die in effect overeenkomt met dementie. Sommige oplosmiddelen zijn schadelijk voor de voortplanting.

Vervangingsregeling verven en lijmen in binnensituaties

In de [vervangingsregeling Lijmen en verven in binnensituaties](#) staat het volgende. Lijmen mogen maximaal 5 gram vluchtige organische stof (VOS) per kg product bevatten. Muurverven die in binnensituaties worden toegepast mogen maximaal 60 gram VOS per liter product bevatten. Overige verven mogen maximaal 100 gram VOS per liter product bevatten.

- Van VOS kun je OPS krijgen
- Vervangingsregeling NL:
Maximale hoeveelheid VOS/ liter:
100g/l bij werk binnen.
NB Ook voor primers!

Globale berekening:

Bandbreedte VOS: 10 - 20 % => 15 %

Bij 15 % 112 g VOS/ liter

⇒ Er lijkt 'vaak' meer dan 100 g VOS/l aanwezig te zijn. NB > grenswaarde NL binnen

Dus:

- ⇒ Er mag *binnen* niet mee gewerkt worden volgens Nederlandse wetgeving, maar...
- ⇒ Volgens VIB Rubriek 2 is er geen enkele gezondheidsschade, ook niet op lange termijn.

Gezondheidseffecten van VOS volgens Arboportaai

Wat is het risico?

VOS-houdende producten kunnen brandbaar zijn. Afhankelijk van de mate van brandbaarheid zijn ze ingedeeld in K0-, K1-, K2- en K3-vloeistoffen. De K0-vloeistoffen zijn vanwege hun hoge vluchtigheid het gevaarlijkst (een hoge kans op brand en explosie).

Daarnaast kunnen vluchtige organische stoffen ook gezondheidsklachten veroorzaken. Bij kortdurende blootstelling aan een hoge concentratie oplosmiddel kunnen een verdovend effect, misselijkheid, hoofdpijn, duizeligheid en hartkloppingen ontstaan. De klachten verdwijnen vaak snel na beëindiging van de werkzaamheden.

Bij langdurige blootstelling kan permanente gezondheidsschade ontstaan. Het kan leiden tot versnelde veroudering van de hersenfuncties. De laatste aandoening staat bekend als de 'schildersziekte', chronische toxische encefalopathie (CTE), organisch psychosyndroom (OPS). OPS is een ernstige aandoening van het zenuwstelsel die in effect overeenkomt met dementie. Sommige oplosmiddelen zijn schadelijk voor de voortplanting.

=> OPS is een bekende ernstige aandoening bij blootstelling aan VOS

OPS loket:

- tussen 2020 en 2022: 356 personen hebben tegemoetkoming gekregen
 - O.a. schilders (51 %) is beroepsgroep met meeste slachtoffers
 - 70 % van de slachtoffers verklaart zonder beschermingsmiddelen te hebben gewerkt
 - Thinner en synthetische verf en lakken zijn meest genoemde materialen
- ⇒ De H-zin die 'minimaal' van toepassing lijkt is H372. Die is vrijwel afwezig.

Etiketteringselementen voor specifieke doelorgaan toxiciteit bij herhaalde blootstelling

Indeling	Categorie 1	Categorie 2
GHS-pictogrammen		
Signaalwoord	Gevaarlijk	Waarschuwing
Gevarenaanduiding	H372: Veroorzaakt schade aan organen (of alle betrokken organen vermelden indien bekend) bij langdurige of herhaalde blootstelling (blootstellingsroute vermelden indien overtuigend bewezen is dat het gevaar bij andere blootstellingsroutes niet aanwezig is).	H373: Kan schade aan organen (of alle betrokken organen vermelden indien bekend) veroorzaken bij langdurige of herhaalde blootstelling (blootstellingsroute vermelden indien overtuigend bewezen is dat het gevaar bij andere blootstellingsroutes niet aanwezig is).

Mijn conclusies op basis SUSAG onderzoek

- => Moeilijk te begrijpen dat er, ook voor binnen, geen gezondheidsschade zou zijn volgens het VIB.
 - => Het is een moeilijk te begrijpen advies dat beheersmaatregelen niet nodig zijn volgens het VIB.
 - Rubriek 2 lijkt niet te voldoen aan: ‘Geef duidelijk en beknopt aan welke gevaren voor mens en milieu aan de stof of het preparaat verbonden zijn’.
 - Rubriek 8 lijkt niet te voldoen aan: ‘Verstrek derhalve voldoende informatie over deze maatregelen teneinde een correctie RI&E mogelijk te maken’.
 - Ook wetenschappelijke inzichten moeten worden weergegeven. OPS ten gevolge van blootstelling aan oplosmiddelhoudende verf is objectief vastgesteld in:
 - epidemiologisch onderzoek en
 - oordeel bedrijfsartsen
 - Lokale wetgeving moet worden meegenomen.
- ⇒ Ik snap er niets van!

Betrouwbaarheid VIB's volgens onderzoek EU

ECHA onderzoek 2023. Rapport december 2024

- In 28 EU-EEA landen onderzoek gedaan
- 2500 VIB's gecheckt

Resultaten:

- 35 % (!) voldeed niet aan de wetgeving
- 27 %: data kwaliteit is onvoldoende
- 18 %: geen verplicht blootstellingsscenario aanwezig.

Conclusie:

De 'schilder' wordt verplicht veel werk te maken van het verzamelen van VIB's terwijl de informatie onbetrouwbaar is...

Mogelijke oorzaken?

- VIB's hoeven niet onafhankelijk beoordeeld te worden.
- Software waar VIB's mee gemaakt worden, wordt niet onafhankelijk gevalideerd.

Opvallende resultaten onderzoek Arboplaats

CAS-nummer: 64742-48-9

H304	
H304 H350 H304	
H304 H336 H226	
H304 H336 H226	
H304	RUSTOCOAT PRIMER
H304 H336 H226	KWASTENREINIGER / V
H304 H336 H226	METAALLAK HOOGGLANS AEROSOL
H304 EUH066	Refinishes bv. Polyki
H304	Coatings BV. ATERMICO
H304 EUH066 H336 H226	Coatings BV. IROND
H304 EUH066	Coatings BV.
H304 EUH066	Coatings BV.
H304 EUH066	Coatings BV.
H304 EUH066	Coatings BV.
H304 EUH066 H336 H226	Coatings BV. RUWA JACHTLAK
H304 EUH066	Coatings BV. PLUS (VOC2010)
H304 EUH066	Coatings BV. PLUS(BP)
H304 EUH066 H336 H226	Coatings BV. PLUS(BP)

⇒ Voor dezelfde component, zelfde CAS-nummer zijn er grote verschillen in H-zinnen

REACH-nummers bij 64742-48-9

```
01-2119463258-33 (888)
01-2119457273-39 (589)
01-2119486659-16 (160)
01-2119471843-32 (29)
01-2119457273-39, 01-2119463258-33 (11)
01-2119457273-39, 01-2119463258-33, 01-2119486659-16 (10)
01-2119486659-16-xxx (2)
01-2119457273-39, 01-2119471843-32, 01-2119463258-33 (2)
01-211945727339-xxxx (2)
01-2119463258 (2)
01-2119472436-34 (2)
649-327-00-6 (1)
01-2119463258-33-XXXX, 01-2119457273-39 (1)
01-2119486659-16-XXX (1)
```

Zo uniek is een CAS-nummer dus niet...

NB Op deel van de VIB's ontbreken CAS-nummer(s).

Samenvatting VIB's

- Een 'schilder' kan niets met een VIB: te ingewikkeld. NB Ik snap er ook niets meer van.
- De schilder kijkt alleen naar het etiket / Rubriek 2.
- VIB's kloppen vaak niet: EU: 35 % is incorrect.
- Rubriek 2 geeft niet alle informatie over mogelijke gezondheidsschade: 'geen enkele waarschuwing in Rubriek 2 bij 66 % van de oplosmiddel houdende verf.
- Dus ook geen waarschuwing op het blik.

De opstellers van VIB's zeggen dat je het hele VIB moet lezen.

- Die informatie in het VIB is 'tegenstrijdig'. Bijvoorbeeld:
 - Rubriek 2: geen probleem
 - Rubriek 3: wel veel oplosmiddel en veel H-zinnen (maar geen H340 of H350)
 - Rubriek 15: specifieke vermelding mbt oplosmiddelen (< 300 g VOS/ l)
NB is onvoldoende om te weten of je er binnen mee mag werken,
als je die grenswaarde al zou kennen.
en/of
specifieke vermelding of componenten volgens nationale wetgeving als CMR
worden beschouwd.
- Waarom zou de schilder dit product gaan vervangen? Volgens het etiket is er geen gezondheidsschade.

⇒ VIB's in de huidige opzet werken substitutie tegen!

Conclusies VIB's

VIB's kloppen vaak niet:

- EU: 35 % is incorrect.
- Arboplaats schat in dat het werkelijke percentage veel hoger ligt.

Als de informatie in VIB onbetrouwbaar is:

- ⇒ Zijn grenswaarden per product/ component onbetrouwbaar.
- ⇒ Zijn berekeningen van blootstelling onbetrouwbaar.
- ⇒ Is software om grenswaarden en blootstelling te bepalen onbetrouwbaar.
- ⇒ Kan niet aan 4 Stappen SZW voldaan worden op basis van schattingen.
- ⇒ Is substitutie niet (goed) mogelijk.

Dus:

- ⇒ VIB's in de huidige opzet zijn 'ongeschikt' voor elke eindgebruiker.
- ⇒ De wettelijke verplichting alle VIB's te verzamelen = verzamelen van onbetrouwbare informatie

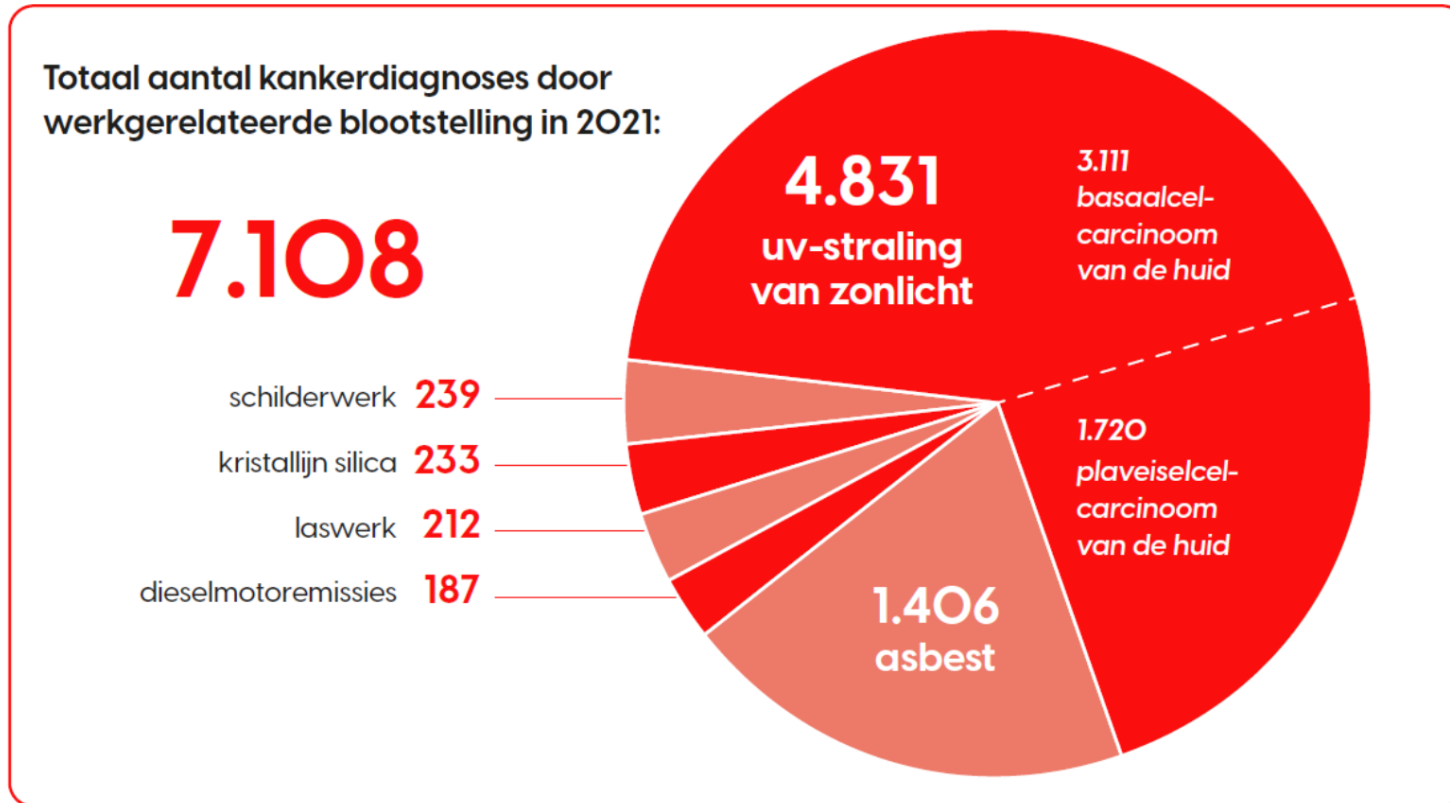
En:

- ⇒ VIB's in de huidige opzet werken substitutie tegen!
- ⇒ FNV heeft met betrekking tot haar reactie op de motie dus geen gelijk.

Meer problemen bij oplosmiddelen

Zijn ze kankerverwekkend?

Onderzoek KWF 2025 door TNO

Totaal aantal kankerdiagnoses door werkgerelateerde blootstelling in 2021

Volgens TNO komt kanker door blootstelling aan gevaarlijke stoffen met meest voor door:

1. Asbest
2. Schilderwerk. Hierbij is de meest voor de hand liggende bron: oplosmiddelen: meest gebruikt

VIB voor componenten volgens CLP

Product/ingredient name	Identifiers	% by weight	Classification	Specific Conc. Limits, M-factors and ATEs	Type	Indeling		Etikettering			►M18 Specifieke concentratiegrenzen, M-factoren en ATE's (*) ◀	Opmerkingen
						CAS-nr.	Gevarenklasse en -categorie	Gevarenaanduiding	Pictogram, signaalwoord	Gevarenaanduiding		
Hydrocarbons, C9-C11, n-alkanes, isoalkanes, cyclics, <2% aromatics	REACH #: 01-2119463258-33 EC: 919-857-5 CAS: 64742-48-9	≥10 - ≤18	Flam. Liq. 3, H226 STOT SE 3, H336 Asp. Tox. 1, H304 EUH066	EUH066: C ≥ 20%	[1]	64742-48-9	Carc. 1B Muta. 1B Asp. Tox. 1	H350 H340 H304	GHS08 Dgr	H350 H340 H304		P
Hydrocarbons, C11-C14, n-alkanes, isoalkanes, cyclics, <2% aromatics	REACH #: 01-2119456620-43 EC: 926-141-6 CAS: 64742-47-8	≥1.0 - ≤5.0	Asp. Tox. 1, H304 EUH066	EUH066: C ≥ 20%	[1] [2]							
1-methoxy-2-propanol	REACH #: 01-2119457435-35 EC: 203-539-1 CAS: 107-98-2 Index: 603-064-00-3	≤1.9	Flam. Liq. 3, H226 STOT SE 3, H336	-	[1] [2]							
Hydrocarbons, C10-C13, n-alkanes, isoalkanes, cyclics, < 2% aromatics	REACH #: 01-2119457273-39 EC: 918-481-9 CAS: 64742-48-9	≥1.0 - ≤5.0	Asp. Tox. 1, H304 EUH066	EUH066: C ≥ 20%	[1]							
Hydrocarbons, C14-C18, n-alkanes, isoalkanes, cyclics, < 2% aromatics	REACH #: 01-2119457736-27 EC: 927-632-8 CAS: 64742-47-8	≥1.0 - ≤5.0	Asp. Tox. 1, H304 EUH066	EUH066: C ≥ 20%	[1]							
propylidynetrimethanol	REACH #: 01-2119486799-10 EC: 201-074-9 CAS: 77-99-6	≤0.30	Repr. 2, H361 See Section 16 for the full text of the H statements declared above.	-								

Noot P

De geharmoniseerde indeling van de stof als kankerverwekkend of mutageen is van toepassing, tenzij kan worden aangetoond dat zij minder dan 0,1 % (g/g) benzeen (Einecs-nr. 200-753-7) bevat, in welk geval ook voor die gevarenklassen de stof overeenkomstig titel II van deze verordening wordt ingedeeld.

Component	CAS nummer	H-zinnen volgens CLP	H-zinnen volgens PPG
Hydrocarbons, C9-C11, nalkanes, isoalkanes, cyclics, <2% aromatics	64742-48-9	H350; H340; H304	H226; H336; H304; EUH066
Hydrocarbons, C11-C14, nalkanes, isoalkanes, cyclics, <2% aromatics	64742-47-8	H304	H304; EUH066
1-methoxy-2-propanol	603-064-00-3	H226; H336	H226; H336
Hydrocarbons, C10-C13, nalkanes, isoalkanes, cyclics, < 2% aromatics	64742-48-9	H350; H340; H304	H304; EUH066
Hydrocarbons, C14-C18, nalkanes, isoalkanes, cyclics, < 2% aromatics	64742-47-8	H304	H304; EUH066
propylidynetrimethanol	77-99-6	H220; H350; H340	H361

Tabel 4: Vergelijking H-zinnen volgens CLP en producent op basis van CAS nummers.

- ⇒ VIB geeft de H-zinnen H340 en H350 niet aan. Betreft mutageen en kankerverwekkend!
- ⇒ 'Aantonen' is niet zichtbaar in REACH-dossier: afgeschermd. Wel op het VIB?

H-zinnen per REACH-nummer -> < 0,1 % benzeen

		Koolwaterstoffen,C10-C13, n-alkanen,iso-alkanen, cyclischeverbindingen, <2%aromaten (82) NAPHTA LOURD HYDROTRAITE (1) Koolwaterstoffen, C10-C13, n-alkanen, iso-alkanen, cyclische, <2% aromaten (82) Koolwaterstoffen,C10-C13,n-alkanen,iso-alkanen,cyclischeverbindingen,<2%aromaten (97) Koolwaterstoffen,C10-C13,n-alkanen,iso-alkanen,cyclischeverbindingen,<2%aromaten (12) Hydrocarbons, C10-C13, n-alkanes, isoalkanes, cyclics, < 2% (1) Koolwaterstoffen, C10-C13, n-alkanen, iso-alkanen, cyclische verbindingen, <2% aromaten (22) Koolwaterstoffen, C10-C13, n-Alkanen, Isoalkanen, cycloalkanen, < 2 % Aromaten (12) Hydrocarbons, C10-C13, n-alkanes, isoalkanes, cyclics, < 2% aromatics (158) Hydrocarbons, C10-C13, n-alkanes, isoalkanes, cyclics, <2% aromatics (9) destillaten (aardolie), met waterstof behandelde lichte fractie (1) DEAROMATIZED HYDROCARBONS (1) Koolwaterstoffen, C10-C13, n-alkanen, iso-alkanen, cyclische (37) isoalkane (1) Koolwaterstoffen, C10-C13, n-alkanen, isoalkanen, cycloalkanen, <2% aromaten (6) KOOLWATERSTOFFEN, C10-C13, N-ALKANEN, ISOALKANEN, CYCLENEN, < 2% AROMATEN (3) Koolwaterstof, C10-C13 (1) nafta (aardolie), met waterstof behandeld zwaar (5) Koolwaterstoffen, C10-C13, n-alkanen, iso-alkanen, cyclische, < 2% aromaten (29) KOOLWATERSTOFFEN, C10-C13, N-ALKANEN, ISOALKANEN, CYCLISCHE, < 2% AROMATEN (25) HYDROCARBONS, C10-C13, N-ALKANES, ISOALKANES, CYCLICS, <2% AROMATICS (3) HYDROCARBONS, C10-C13, N-ALKANES, ISO-ALKANES, CYCLICS, < 2% AROMATES (35) KOOLWATERSTOFFEN, C10-C13, n-ALKANEN, ISOALKANEN, CYCLISCHE, < 2% AROMATEN (8) HYDROCARBONS, C10-C13, n-alkanes, isoalkanes, cyclics < 2% aromatics (3) Koolwaterstoffen, C10-C13, n-alkanen, iso-alkanen, cyclische verbindingen <2% aromaten (14) Koolwaterstoffen, C10-C13, n-alkanen, iso-alkanen, cyclische verbindingen <2% Aromaten (4) Koolwaterstof C10 - C13 n alkane, isoalkane, ringvormig, <2% aromaten gehalte (1) KOOLWATERSTOF, C10 - C13, N-ALKANES, ISOALKANES, CYCLICS, < 2% AROMATICS (11) KOOLWATERSTOFFEN, C10-C13, N-ALKANEN, ISOALKANEN, CYCLISCHE, < 2% AROMATISCHE VERBINDINGEN (13) Koolwaterstoffen, C10-C13, n-alkanen, iso-alkanen, cyclische stoffen, < 2% aromatische stoffen (1) hydrocarbons, C10-C13, n-alkanes, isoalkanes, cyclics, < 2% aromatics (2) HYDROCARBONS, C10-C13, N-ALKANES, ISOALKANES, CYCLICS, < 2% AROMATICS (3) koolwaterstoffen, C10-C13, n-alkanen, isoalkanen, cyclische verbindingen, <2% aromaten (1) Koolwaterstoffen, C10-C13, n-alkanen, iso-alkanen, cyclische verbindingen (1) Koolwaterstoffen, C10-13, n-alkanen, isoalkanen, cyclisch, <2% aromaten (1) Koolwaterstof C10 - C13 n alkane, isoalkane, ringvormig, < 2% aromaten gehalte (2) Koolwaterstoffen, C10-C13, n-alkanen, iso-alkanen, cyclische verbindingen, < 2% aromaten (1) Koolwaterstoffen, C10-C13, n-alkanen, isoalkanen, cyclenen, < 2% aromaten (3) Koolwaterstoffen, C10-C13, n-alkanen, iso-alkanen, cyclische, < 2% aromaten (378) Hydrocarbons, C10-13, n-alkanes, isoalkanes, cyclics, < 2% aromatics (1) Nafta (aardolie), waterstofbehandelde zware, Gehydrogeneerde nafta met laag kookpunt (58) Koolwaterstoffen,C10-C13,n-alkanen,iso-alkanen,cyclischeverbindingen,<2%aromaten (8) nafta (aardolie), met waterstof behandeld zwaar (14) Koolwaterstoffen, C10-13, n-alkanen, isoalkanen, cyclisch, <2% aromaten (2) Koolwaterstoffen, C10-C13, n-alkanen, isoalkanen, Cyclics < 2% aromaten (4) Koolwaterstof C10 - C13 n alkane, isoalkane, ringvormig, < 2% aromaten gehalte (6) Nafta (aardolie), met waterstof behandeld zwaar, benzeen gehalte van $\leq 0,1\%$ (4) nafta (aardolie), met waterstof behandelde zware (3) Hydrocarbons, C10-C13, n-alkanes, isoalkanes, cyclics, <2% aromatics (5) NAFTA (AARDOLIE), MET WATERSTOF BEHANDELD ZWAAR; GEHYDROGENEERDE NAFTA MET LAAG KOOKPUNT (ALIFATISCHE KOOLWATERSTOFFEN) (2) NAFTA (AARDOLIE), MET WATERSTOF BEHANDELD ZWAAR; GEHYDROGENEERDE NAFTA MET LAAG KOOKPUNT (1) Koolwaterstoffen, C10-C13, n-alkanen, iso-alkanen, cyclische, <2% aromaten (18) Nafta (aardolie), waterstofbehandelde zware ($\leq 0,1\%$ benzeen) (2) hydrocarbons, C10-C13, n-alkanes, isoalkanes, cyclics, < 2% aromatics (1) Hydrocarbons, C10-C13, n-alkanes, isoalkanes, cyclics, < 2% aromatics (11) KOOLWATERSTOFFEN, N-ALKANEN, ISO-ALKANEN, NAFTENEN, < 2% AROMATEN (1) KOOLWATERSTOFFEN, C10-C13, N-ALKANEN, ISO-ALKANEN, CYCLISCHE, < 2% AROMATEN (1) Koolwaterstof C10 - C13 n alkane, isoalkane, ringvormig, < 2% aromaten (1) HYDROCARBONS, C10-C13, n-alkanes, isoalkanes, cyclics < 2% aromatics (3) Koolwaterstoffen, C10-C13, n-alkanen, iso-alkanen, cyclische (37) HYDROCARBONS, C10-C13, n-alkanes, isoalkanes, cyclics < 2% aromatics (2) Nafta (aardolie), waterstofbehandelde zware (3) Naphta Hydrotreated Heavy (2) HYDROCARBONS, C10-C13, N-ALCAKES, ISOALKANES, CYCLICS, <2% AROMATICS (3) Nafta (aardolie), waterstofbehandelde zware, Geh. nafta met laag kookpunt (1) Koolwaterstoffen, C10-C13, n-alkanen, isoalkanen, Cyclics (3) Koolwaterstoffen, C10-C13, n-alkanen, iso-alkanen, cyclische verbindingen, <2%aromaten (2) Koolwaterstoffen, C10-C13, n-alkanen, iso-alkanen, cyclische verbindingen, <2% aromaten (5) Hydrocarbons, C10-C13, n-alkanes, isoalkanes, cyclics (2) Koolwaterstoffen, C9-C11, n-alkanen, isoalkanen, cyclische verbindingen, <2% aromatische verbindingen (4) DESTILLATEN (AARDOLIE), MET WATERSTOF BEHANDELD LICHTE FRACTIE / KEROSINE - NIET GESPECIFIEERD (1)
01-2119457273-39	Onbekend (692) EUH066,H304 (476) H304 (216)	
	EUH066, H304 (472) H304 (58) 64742-48-9 (588) H226,H304 (8) H226,H304,H336 (45) H304,H336 (1) EUH066,H226,H304,H336 (4)	
64742-47-8 (1)	H304 (1)	
		01-2119457273-39 = Onbekend

⇒ Ook voor hetzelfde REACH-nummer zijn de H-zinnen niet altijd hetzelfde...

⇒ < 1 % van producten wordt op component niveau aangegeven dat het benzeengehalte < 0,1 % is..

Vermelding benzeen < 0,1% is uitzondering

CAS nr 64742-48-9 zit in heel veel oplosmiddel houdende verf.

- H340 en H350 moeten worden vermeld tenzij het benzeengehalte < 0,1 %.
- Slechts in < 1 % (!) van VIB's wordt expliciet aangegeven benzeen < 0,1 %

NB uit het werkveld:

- *'De vermelding van note P is een optie, geen verplichting onder de CLP-verordening (RIVM).*

Moreel dilemma:

- ⇒ VIB vertrouwen dat niet aangeeft dat het benzeen < 0,1 % aanwezig is, op basis van het gegeven dat de H340 en H350 zinnen niet vermeld staan of
- ⇒ melden: 'werken met oplosmiddel houdende verf sterk wordt ontraden ivm mogelijk CMR'.

NB Na asbest de meeste gevallen van kanker door werk bij schilderwerk.

- ⇒ Zou hier niet het 'voorzorgbeginsel' toegepast moeten worden? 'Better safe than sorry'?

Samenvatting 'oplosmiddelen'

Probleem specifiek mbt oplosmiddelen:

- TNO: veel kanker door schilderwerk.
- Meest plausibele component die kanker veroorzaakt: oplosmiddelen: meest gebruikt.
- Oplosmiddel houdende verf is CMR als benzeengehalte > 0,1 %.
- Geen wettelijke verplichting te vermelden dat benzeen < 0,1%.
- Bij 99 % van de oplosmiddel houdende verven is niet vermeld: benzeen < 0,1%
- Waarom zou de schilder stoppen met oplosmiddelen: geen CMR-waarschuwing in VIB
- Wel veel kankergevallen.
- De leverancier snapt de substitutievraag van de schilder niet: Schilder: 'ik wil niet met een mogelijk kankerverwekkend product werken' <-> Leverancier: 'geen enkele H3.. Zin!'.

=> In de huidige opzet werken VIB's alleen maar averechts: ze werken substitutie tegen!

Oplossingen gevaarlijke stoffen (1)?

Voor 'de schilder'/ eindgebruiker moet gaan gelden:

- ▶ Het etiket is een betrouwbare samenvatting van het volledige VIB.
- ▶ Het VIB is onafhankelijk beoordeeld: de informatie is betrouwbaar.
- ▶ De schilders hoeft 'niets met componenten' (te ingewikkeld). Is ook veel minder een probleem als Rubriek 2 'alle relevante informatie verschaft'.
- ▶ Betere handhaving van toezenden VIB's door leveranciers.
- ▶ Wettelijke plicht dat producent (ook) producten aanbiedt die niet CMR zijn: de eindgebruiker moet in de gelegenheid worden gesteld om tot substitutie over te gaan!

Oplossingen gevaarlijke stoffen (2)?

Voor de sector:

- ▶ Voor de eindgebruiker moet Rubriek 2 een betrouwbare en volledige samenvatting zijn van ALLE mogelijk gezondheidseffecten.

‘Zorgplicht voor de overheid’: Europees dus ‘kansloos’:

- ▶ Het VIB is, wettelijk verplicht, onafhankelijk beoordeeld: de informatie is betrouwbaar.
- ▶ Rubriek 2 is een betrouwbare en volledige samenvatting van mogelijke gezondheidseffecten.
- ▶ VIB software is, wettelijk verplicht, onafhankelijk beoordeeld.

Als de Nederlandse overheid Arbovisie 2040 serieus neemt:

- ▶ Ook producenten krijgen CMR-verplichtingen: CMR-product mag niet, ‘tenzij...’
NB Dit is ook ‘deregulering’: wettelijke verplichtingen hoger in de keten neerleggen.
- ▶ Tenminste: wettelijke plicht dat producent (ook) producten aanbiedt die niet CMR zijn.
- ▶ Wettelijke plicht dat producent attendeert op producten die in dezelfde categorie van eigen producten zitten die minder schadelijk zijn voor de gezondheid.
- ▶ De ‘overheid’ moet CMR- substitutie niet alleen verplichten, ook praktisch mogelijk maken!

VIB's/ Motie Kisteman

- ▶ VIB's: ik snap er niets van, maar....
- ▶ Was die motie eigenlijk zo heel slecht?
- ▶ De schilder is inmiddels heel tevreden over de oplossing die OnderhoudNL aanbiedt: een prachtige 8 voor Mijn Stoffen[©] . De 4 stappen van SZW waar je zelf vrijwel niets aan hoeft te doen, heel eenvoudig is en die substitutie en gezond werken stimuleert.

Vragen/ discussie

- ▶ Huib Arts, Arboplaats
- ▶ E: huib.arts@arboplaats.nl
- ▶ M: 06-19194818